

III

(Други актове)

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

РЕШЕНИЕ НА НАДЗОРНИЯ ОРГАН НА ЕАСТ

№ 31/12/COL

от 1 февруари 2012 година

за изменение за осемдесет и пети път на процесуалните и материалноправните норми в областта на държавната помощ чрез въвеждане на нова глава относно прилагането от 1 февруари 2012 г. на преразгледаните правила за оценка на държавната помощ за корабостроенето

НАДЗОРНИЯТ ОРГАН НА ЕАСТ („ОРГАНЪТ“),

Като има предвид, че:

Съгласно член 5, параграф 2, буква б) от Споразумението за надзор и съд Органът публикува уведомления или насоки по въпроси, които се разглеждат в Споразумението за ЕИП, ако това се предвижда изрично в това споразумение или в Споразумението за надзор и съд или ако Органът сметне това за необходимо.

На 7 декември 2011 г. Европейската комисия прие съобщение относно прилагането от 1 януари 2012 г. на преразгледаните правила за оценка на държавната помощ за корабостроенето (ОВ С 364, 14.12.2011 г., стр. 9).

Това съобщение е от значение и за Европейското икономическо пространство.

Следва да се осигури еднакво прилагане на правилата за държавната помощ на ЕИП в цялото Европейско икономическо пространство в съответствие с целта за еднородност, посочена в член 1 от Споразумението за ЕИП.

Съгласно точка II от глава „ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ“ на стр. 11 от приложение XV към Споразумението за ЕИП Надзорният орган приема след консултация с Комисията актове, съответстващи на тези, приети от Европейската комисия.

Органът се консултира с Европейската комисия и държавите от ЕАСТ чрез писма от 19 декември 2011 г. по този въпрос,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Насоките за държавната помощ се изменят чрез заместване на главата относно правилата за оценка на държавната помощ за корабостроенето.

Новата глава се съдържа в приложението към настоящото решение.

Член 2

Само текстът на английски език на настоящото решение е автентичен.

Съставено в Брюксел на 1 февруари 2012 година.

За Надзорния орган на ЕАСТ

Oda Helen SLETNES
Председател

Sabine MONAUNI-TÖMÖRDY
Член на колегията

ПРИЛОЖЕНИЕ

НАСОКИ ЗА ДЪРЖАВНАТА ПОМОЩ ЗА КОРАБОСТРОЕНЕТО ⁽¹⁾

1. Въведение

- (1) Държавната помощ за корабостроенето е предмет на редица специфични режими, които постепенно бяха адаптирани към хоризонталните разпоредби за държавната помощ. В сравнение с промишлените отрасли, които не са предмет на специфични правила, правилата, приложими за сектора на корабостроенето, съдържат както по-строги, така и по-снизходителни разпоредби. В настоящите насоки се предвиждат нови правила за оценка на държавната помощ за корабостроенето след изтичането на срока на прилагане на досегашните Насоки за държавната помощ за корабостроенето на 31 декември 2011 г. ⁽²⁾.
- (2) Корабостроенето се отличава от останалите сектори по някои характеристики, като кратките производствени серии, размера, стойността и сложността на произвежданите единици, и факта, че прототипите обикновено се използват за търговска цел.
- (3) С оглед на тези специални характеристики Органът смята за уместно да продължи да прилага специфични разпоредби по отношение на помощта за иновации за корабостроителния сектор, като гарантира, че тази помощ не засяга неблагоприятно търговските условия и конкуренцията до степен, която противоречи на общия интерес.
- (4) Държавната помощ за иновации трябва да води до промяна в поведението на получателя на помощта, така че той да повиши равнището на своята активност в областта на иновациите и да се осъществят иновационни проекти или дейности, които иначе не биха се осъществили или биха се осъществили в по-ограничен мащаб. Стимулиращият ефект се определя с помощта на съпоставителен анализ, като се съпоставят равнищата на желаната активност при наличието на помощ и без помощ. Затова в настоящите насоки се определят специфични изисквания, които ще позволят на държавите от ЕАСТ да гарантират наличието на стимулиращ ефект.
- (5) Съвместно с корабостроителния сектор беше разработен неофициален набор от правила относно помощта за иновации за корабостроенето, свързани по-специално с допустимите разходи и потвърждаването на иновационния характер на проекта, а Органът ги прилага в своята практика за вземане на решения. С оглед на прозрачността тези правила трябва да бъдат официално включени в правилата за помощта за иновации.
- (6) Що се отнася до регионалната помощ, през 2013 г. Органът ще направи преглед на хоризонталните Насоки за национална регионална помощ за 2007—2013 г. ⁽³⁾. Следователно на този етап Органът няма да направи никакви промени на специфичните правила за регионалната помощ в корабостроителния сектор. Специфичните правила относно регионалната помощ за корабостроенето, които се съдържат в настоящата глава, са следователно същите като тези, посочени в предишната глава за държавната помощ за корабостроенето. Органът ще оцени наново ситуацията в контекста на преразглеждането на Насоките за национална регионална помощ.
- (7) Що се отнася до експортните кредити, целта на настоящите насоки е да се спазват приложимите международни задължения.
- (8) Следователно настоящите насоки включват специфични разпоредби по отношение на помощта за иновации и регионалната помощ за корабостроенето, както и разпоредби относно експортните кредити. Освен това помощта за корабостроенето може да се определи за съвместима с вътрешния пазар в съответствие със Споразумението за ЕИП и с хоризонталните инструменти за държавната помощ ⁽⁴⁾, освен ако в тези инструменти е предвидено друго.
- (9) В съответствие с член 123 от Споразумението за ЕИП всяка държава от ЕАСТ може да предприеме такива мерки, каквито счита за необходими за закрила на основните интереси на своята сигурност, във връзка с финансирането на военни плавателни съдове.
- (10) Органът възнамерява да прилага принципите, изложени в настоящите насоки, до 31 декември 2013 г. След тази дата Органът възнамерява да включи разпоредбите за помощта за иновации в насоките за държавната помощ за научноизследователска и развойна дейност и иновации ⁽⁵⁾, а разпоредбите за регионалната помощ за корабостроенето — в Насоките за национална регионална помощ.

⁽¹⁾ Настоящите насоки съответстват на рамката на Комисията за държавната помощ за корабостроенето, ОВ С 364, 14.12.2011 г., стр. 9.

⁽²⁾ ОВ С 221, 14.9.2006 г., стр. 10 и притурка за ЕИП № 46, 14.9.2006 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 54, 28.2.2008 г., стр. 1 и притурка за ЕИП № 11, 28.2.2008 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ Например Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда (ОВ L 144, 10.6.2010 г., стр. 1) съдържат условията, при които може да бъде разрешена помощ за корабостроителните за по-екологосъобразни производствени процеси. Освен това помощта за придобиване на нови транспортни средства, които надхвърлят стандартите на Общността или повишават равнището на защита на околната среда, когато липсват стандарти на Общността, може да бъде предоставена на собствениците на кораби, с което ще се допринесе като цяло за по-чистия морски транспорт.

⁽⁵⁾ ОВ L 305, 19.11.2009 г., стр. 1 и притурка за ЕИП № 60, 19.11.2009 г., стр. 1.

2. Обхват и определения

- (11) В съответствие с настоящите насоки Органът може да разреши помощ за корабостроителници или, в случай на експортни кредити, помощ за собственици на кораби, която се отпуска за строителство, ремонт или преобразуване на кораби, както и помощ за иновации, предоставена за строителството на плаващи и подвижни офшорни структури.
- (12) За целите на настоящите насоки се прилагат следните определения:
- а) „корабостроене“ означава строителство, в рамките на ЕИП, на самоходни търговски плавателни съдове;
 - б) „ремонт на кораби“ означава ремонт или възстановяване, в рамките на ЕИП, на самоходни търговски плавателни съдове;
 - в) „преобразуване на кораби“ означава преобразуване, в рамките на ЕИП, на самоходни търговски плавателни съдове с тонаж не по-малко от 1 000 gt ⁽¹⁾, при условие че операциите по преобразуването включват радикални промени в карго плана, корпуса, задвижващата система или помещенията за пътниците;
 - г) „самоходен търговски плавателен съд“ означава плавателен съд, който чрез постоянно задвижване и кормуване има всички характеристики на самостоятелно плаване в открито море или по вътрешни водни пътища и който попада в една от следните категории:
 - (i) морски плавателни съдове с тонаж не по-малко от 100 gt и вътрешноводни плавателни съдове с еквивалентен тонаж, използвани за транспорт на пътници и/или товари;
 - (ii) морски плавателни съдове с тонаж не по-малко от 100 gt и вътрешноводни плавателни съдове с еквивалентен тонаж, които се използват за извършване на специализирана услуга (например драги и ледоразбивачи);
 - (iii) влекачи с мощност, не по-малка от 365 kW;
 - (iv) незавършени корпуси на съдовете, посочени в подточки i), ii) и iii), които са на вода и са подвижни;
 - д) „плаващи и подвижни офшорни структури“ означава структури за проучвания, експлоатация или производство на нефт, газ или възобновяема енергия, които притежават характеристиките на търговски плавателен съд с изключение на това, че не са със собствена тяга и са предназначени да бъдат местени няколкократно в хода на тяхното функциониране.

3. Специални мерки

3.1. Регионална помощ

- (13) Регионалната помощ за корабостроенето, ремонта и преобразуването на кораби може да се сметне за съвместима с вътрешния пазар, ако отговаря по-специално на следните условия:
- а) помощта трябва да бъде предоставена за инвестиции за усъвършенстване или модернизиране на съществуваща(и) корабостроителница(и), да не е свързана с финансовото реструктуриране на съответната(съответните) корабостроителница(и) и да има за цел повишаване производителността на съществуващите мощности;
 - б) в регионите, посочени в член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП, и в съответствие с картата, одобрена от Органа за всяка държава от ЕАСТ за предоставянето на регионална помощ ⁽²⁾, интензитетът на помощта не трябва да превишава 22,5 % от brutния еквивалент безвъзмездни средства;
 - в) в регионите, посочени в член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП, и в съответствие с картата, одобрена от Органа за всяка държава от ЕАСТ за предоставянето на регионална помощ, интензитетът на помощта не трябва да превишава 12,5 % от brutния еквивалент безвъзмездни средства или приложимия таван за регионалната помощ, в зависимост от това коя от тези две стойности е по-ниска;
 - г) помощта трябва да бъде ограничена до подпомагането на допустимите разходи, както са определени в Насоките за национална регионална помощ за 2007—2013 г.

3.2. Помощ за иновации

3.2.1. Допустими заявления

- (14) Помощта, предоставена за иновации за корабостроенето, ремонта и преобразуването на кораби, може да се приеме за съвместима с вътрешния пазар, ако максималният интензитет на помощта е 20 % бруто, при условие че тя е свързана с промишленото приложение на иновационни продукти и процеси, т.е. технологически нови или съществено подобрени продукти и процеси в сравнение със съществуващото състояние на техниката в корабостроенето в ЕИП, които крият риск от технологичен или индустриален неуспех.

⁽¹⁾ Тонове бруто.

⁽²⁾ Позоваване на точка 15 от Насоките за национална регионална помощ за 2007—2013 г., според които понастоящем „в държавите от ЕАСТ няма регион, който да изпълнява условието за дерогация по член 61, параграф 3, буква а).“

- (15) Иновационните продукти и процеси по смисъла на точка 14 включват подобрения в екологичен аспект, свързани с качеството и резултатите, като оптимизиране на потреблението на гориво, емисиите от двигателите, отпадъците и сигурността.
- (16) Когато иновацията има за цел да подобри защитата на околната среда и води до спазването на приетите от ЕИП стандарти поне една година преди влизането в сила на тези стандарти или повишава равнището на защита на околната среда, когато липсват стандарти на ЕИП, или пък създава условия за надвишаване на стандартите на ЕИП, максималният интензитет на помощта може да бъде увеличен до 30 % бруто. Понятията „стандарти на ЕИП“ и „защита на околната среда“ имат значението, посочено в Насоките на Органа относно държавната помощ за защита на околната среда ⁽¹⁾.
- (17) При условие че отговарят на критериите в точка 14, иновационните продукти се отнасят или за нов клас плавателни съдове, определен от първия съд от дадена потенциална серия кораби (прототип), или за иновационните части на плавателен съд, които могат да бъдат изолирани от плавателния съд като отделен елемент.
- (18) При условие че отговарят на критериите в точка 14, иновационните процеси се отнасят за развитието и изпълнението на нови процеси, свързани с областта на производството, управлението, логистиката и инженеринга.
- (19) Помощта за иновации може да се приеме за съвместима с вътрешния пазар само ако се предоставя за първото промишлено приложение на иновационните продукти и процеси.

3.2.2. Допустими разходи

- (20) Помощта за иновации за продукти и процеси трябва да бъде ограничена до подпомагането на допустимите разходи за инвестиции, проектиране, инженерни и изпитателни дейности, пряко и изключително свързани с иновационната част от проекта и направени след датата на заявлението за помощ за иновации ⁽²⁾.
- (21) Допустимите разходи включват разходите на корабостроителницата, както и разходите за закупуване на стоки и услуги от трети страни (например системни доставчици, доставчици „до ключ“ и дружества подизпълнители), доколкото тези стоки и услуги са тясно свързани с иновацията. Допустимите разходи са определени по-подробно в допълнението.
- (22) Съответният национален орган, определен от държавата от ЕАСТ като компетентен за помощите за иновации, трябва да разглежда допустимите разходи въз основа на приблизителните оценки, предоставени и обосновани от заявителя. Ако заявлението включва разходи за закупуване на стоки и услуги от доставчици, доставчиците трябва да не са получавали държавна помощ за същите цели по отношение на тези стоки или услуги.

3.2.3. Потвърждаване на иновационния характер на проекта

- (23) За да може помощта за иновации да бъде определена за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП съгласно настоящите насоки, заявлението за помощ за иновации трябва да бъде подадено до съответния национален орган, преди заявителят да сключи обвързващо споразумение за изпълнение на специфичния проект, за който се иска помощта за иновации. Заявлението трябва да включва описание на иновацията в количествен и качествен аспект.
- (24) Съответният национален орган трябва да поиска потвърждение от независим и технически компетентен експерт, че помощта се изисква за проект, който представлява технологически нов или съществено подобрен продукт или процес в сравнение със съществуващото състояние на техниката в корабостроенето в рамките на ЕИП (качествена оценка). Помощта за иновации може да бъде определена за съвместима с вътрешния пазар само при условие, че независимият и технически компетентен експерт потвърди пред съответния национален орган, че допустимите разходи за проекта са изчислени така че да покриват само иновационните части от съответния проект (количествена оценка).

3.2.4. Стимулиращ ефект

- (25) Помощта за иновации по смисъла на настоящите насоки трябва да има стимулиращ ефект, т.е. да води до промяна в поведението на получателя, така че той да повиши равнището на своята дейност в областта на иновациите. В резултат на помощта активността в областта на иновациите трябва да нараства по отношение на мащаб, обхват, размер на изразходвани суми или скорост.
- (26) В съответствие с точка 25 Органът счита, че помощта не представлява стимул за получателя в случаите, в които проектът ⁽³⁾ вече е бил започнал, преди получателят да подаде заявление за помощ до националните органи.
- (27) За да се провери дали помощта наистина ще накара получателя на помощта да промени своето поведение така, че да увеличи равнището на своята активност в областта на иновациите, държавите от ЕАСТ трябва да предоставят предварителна оценка на повишената активност в областта на иновациите въз основа на сравнителен

⁽¹⁾ В Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда, приети през юли 2008 г., се използва изразът „стандарти на Общността“.

⁽²⁾ С изключение на разходите за проучвания за осъществимост, извършени в срок от 12 месеца преди датата на заявлението за помощ за иновационен процес.

⁽³⁾ Това не изключва евентуалното предварително провеждане от потенциалния получател на проучвания за осъществимост, които не са обхванати от искането за държавна помощ.

анализ между ситуацията без предоставяне на помощ и ситуацията в случай на предоставяне на помощ. Използваните критерии могат да включват увеличаването на дейностите в областта на иновациите по мащаб, обхват, размер на изразходвани суми или скорост, заедно с други подходящи количествени и/или качествени фактори, посочени от държавата от ЕАСТ в изпратеното от нея уведомление в съответствие с член 1, параграф 3 от част I на Протокол 3 към Споразумението за надзор и съд.

- (28) При положение че може да се демонстрира съществен ефект по най-малко един от тези фактори, като се вземе предвид нормалното поведение на едно предприятие в съответния отрасъл, Органът обикновено ще направи извода, че помощта има стимулиращ ефект.
- (29) Когато се извършва оценка на схема за помощ, условията, отнасящи се до стимулиращия ефект, ще се считат за изпълнени, ако държавата от ЕАСТ се е ангажирала да предоставя индивидуална помощ съгласно одобрената схема за помощ само след като се е увери, че е налице стимулиращ ефект, както и да представя годишни доклади за прилагането на одобрената схема за помощ.
- (30) Заявлението за помощ може да бъде одобрено само при условие че получателят склучи обвързващо споразумение за изпълнение на специфичния проект или процес на корабостроене, ремонт или преобразуване на кораби, за който се иска помощта за иновации. Плащания могат да бъдат извършвани само след подписването на съответния договор. Ако договорът бъде анулиран или проектът бъде изоставен, цялата изплатена помощ трябва да бъде възстановена с лихвите от датата на изплащането на помощта. По същия начин, ако проектът не бъде завършен, помощта, която не е била използвана за допустимите разходи за иновации, трябва да бъде възстановена с лихвите. Лихвеният процент трябва да бъде най-малко равен на референтните проценти, приети от Органа.

3.3. Експортни кредити

- (31) Помощта за корабостроенето под формата на подпомагания от държавата кредитни механизми, предоставена на национални и ненационални собственици на кораби или на трети страни за строителството или преобразуването на плавателни съдове, може да се приеме за съвместима с вътрешния пазар, ако отговаря на условията на Споразумението относно насоките за официално подкрепяните експортни кредити, постигнато в рамките на ОИСР през 1998 г., и на Отрасловата спогодба за експортните кредити за кораби към него или на други последващи условия, съдържащи се в подобно споразумение или заменящи посоченото споразумение.

4. Мониторинг и докладване

- (32) Измененото Решение на Надзорния орган № 195/04/COL относно разпоредбите за прилагане, посочени в част II, член 27 от Протокол 3 към Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на надзорен орган и съд ⁽¹⁾ изисква от държавите от ЕАСТ да представят на Органа годишни доклади за всички съществуващи схеми за помощ съгласно правилата, определени в част II от Протокол 3 към Споразумението за надзор и съд и в разпоредбите за неговото прилагане. Когато приема решение съгласно настоящите насоки за всички помощи за иновации, предоставяни по одобрена схема на големи предприятия, Органът може да поиска от държавите от ЕАСТ да докладват как е било спазено изискването за стимулиращ ефект по отношение на помощта, предоставена на големи предприятия, по-специално чрез критериите, посочени в точка 3.2.4.

5. Натрупване

- (33) Таваните на помощта, определени в настоящите насоки, се прилагат без значение дали въпросната помощ е финансирана изцяло или отчасти с държавни средства. Помощта, разрешена съгласно настоящите насоки, не може да бъде съчетана с други форми на държавна помощ по смисъла на член 61, параграф 1 от Споразумението за ЕИП, ако такова натрупване води до интензитет на помощта, който е по-висок от посочения в настоящите насоки.
- (34) Когато помощта преследва различни цели и се отнася до едни и същи допустими разходи, се прилага най-благоприятният таван за помощта.

6. Прилагане на настоящите насоки

- (35) Органът ще прилага принципите, определени в настоящите насоки, до 31 декември 2013 г. Органът ще прилага тези принципи спрямо всички мерки за помощ, за които е изпратено уведомление и по отношение на които той трябва да вземе решение след 1 февруари 2012 г., дори когато уведомленията са били получени преди тази дата.
- (36) В съответствие с Известието на Органа за определяне на приложимите правила при оценка на незаконосъобразната държавна помощ Органът ще прилага принципите, посочени в настоящите насоки, към помощ, за която не е постъпило уведомление, предоставена след 31 декември 2011 г.

⁽¹⁾ ОВ L 340, 22.12.2010 г., стр. 1 и притурка за ЕИП № 72, 22.12.2010 г., стр. 1.

Допълнение

Допустими разходи за помощ за иновации за корабостроенето

(1) Нов клас плавателни съдове

За строителството на нов клас плавателни съдове, което отговаря на условията за помощ за иновации, са допустими следните разходи:

- а) разходи за концептуалната разработка;
- б) разходи за концептуалния дизайн;
- в) разходи за функционалния дизайн;
- г) разходи за подробния дизайн;
- д) разходи за проучвания, изпитване, макети; и подобни разходи, свързани с разработването и проектирането на съда;
- е) разходи за планирането на изпълнението на проекта;
- ж) разходи за изпитвания и опити на продукта;
- з) допълнителни трудови и режийни разходи за нов клас плавателни съдове (крива на научаването).

За целите на букви а)—ж) разходите, свързани със стандартно инженерно проектиране, еквивалентно на предишен клас плавателни съдове, са изключени.

За целите на буква з) допълнителните производствени разходи, които са абсолютно необходими за потвърждаването на техническата иновация, могат да бъдат допустими, доколкото те са ограничени до необходимия минимум. Поради техническите предизвикателства, свързани с изграждането на прототип, производствените разходи за първия съд обикновено надхвърлят производствените разходи за следващите „кораби близнаци“. Допълнителните производствени разходи се определят като разликата между трудовите разходи и режийните разходи за първия съд от нов клас и производствените разходи за следващите съдове от същата серия („кораби близнаци“). Трудовите разходи включват разходи за заплати и социални разходи.

В съответствие с това, в изключителни и надлежно обосновани случаи максимум 10 % от производствените разходи, свързани с построяването на нов клас плавателни съдове, могат да се приемат за допустими разходи, ако тези разходи са необходими за потвърждаването на техническата иновация. Даден случай се смята за надлежно обоснован, ако допълнителните производствени разходи превишават с 3 % производствените разходи за последващите „кораби близнаци“.

(2) Нови компоненти или системи на плавателен съд

За нови компоненти или системи, които отговарят на условията за помощ за иновации, са допустими следните разходи, доколкото те са тясно свързани с иновацията:

- а) разходи за проектиране и разработване;
- б) разходи за изпитване на иновационната част, макети;
- в) разходи за материали и оборудване;
- г) в изключителни случаи, разходи за изграждане и инсталиране на нов компонент или система, които са необходими за потвърждаване на иновацията, доколкото те са ограничени до необходимия минимум.

(3) Нови процеси

За нови процеси, които отговарят на условията за помощ за иновации, са допустими следните разходи, доколкото те са тясно свързани с иновационния процес:

- а) разходи за проектиране и разработване;
 - б) разходи за материали и оборудване;
 - в) когато е приложимо, разходи за изпитване на новия процес;
 - г) разходи за проучвания за осъществимост, извършени в срок от 12 месеца преди датата на подаване на заявлението за помощ.
-